

8.7.25

Aumassa muhii yllätyksiä

Sovimme yhdistyksen hallituksen kanssa, että pidämme 5.7. talkoopäivän aluksi lyhyen tietoiskun auman tilanteesta. Syynä on se, että ihmisten toiminta aumassa on riistäytymässä käsistä. On siis tarvetta käydä läpi yhteisen kompostialueen eli auman perusohjeita.

Aumatiimi vastaa auman toiminnasta ja ylläpidosta. Tehtäviimme kuuluu auman perustaminen, lannoitus, kastelu ja leventäminen. Huolehdimme myös koko auma-alueen siisteydestä, jotta pääsy sinne on esteetöntä. Mutta nykyisin joudumme lähes päivittäin korjaamaan pois ja pilkkomaan aumaan tuotuja kasviaineksia, jotka ovat vääränlaisia tai liian pitkiä. Siis pahiksia.

Lähtökohtaisesti jokainen kompostoi ja kierrättää puutarhajätteensä itse omalla tontillaan. Lehti- ja lämpökompostorissa syntyy nopeasti ravinteikasta multaa. Ruohosilppu ja pihalta kerätty kasvijäte ovat erinomaista katetta viljelyksille. Puutarhajätettä voi myös viedä jätekeskukseen, jossa on paikat haravointijätteelle ja risuille – yötä päivää ja maksutta.

Auma tarjoaa siten kolmannen mahdollisuuden niille, joilla oma kompostointi tai kuljetus jätekeskukseen ei onnistu.

Tässä tekee myös mieli kysyä, onko pakko jatkuvasti trimmata pihaa ja pensaiden alustoja. Pitääkö olla koko ajan tekemässä kitkua? Eikö voisi osan tontista jättää luonnontilaiseksi ja luoda ns. puolivillin puutarhan? Se vähentää työtä ja tästä hyötyisivät luonto ja pörriäiset.

Kaupunki myönsi luvan perustaa auma

Luvan kasvijätteen keräämiselle aumaan kaupungin alueelle on antanut Kuopion kaupungin ympäristötarkastaja. Nähdessään aiemmin käytössä olleet valtaiset 'jätekasat', joissa olivat sekaisin puutarhajätteet, kaadetut puut, turvekasat ja lopulta lähes kaikki tonteilta poistetut jätteet, oli vaarana, että kaikki puutarhajätteen keruu yhdistyksen alueelle tulee lopettaa.

Kaupunki olettaa, että aumaan tuotava kasvijäte pilkotaan ja peitetään mullalla. Perusohjeena on siis yksinkertaisesti kaksi sanaa: PILKO ja PEITTELE.

Tähän ohjeeseen kiteytyy siis koko auman käyttö. Onko liian vaikeaa?

Moni on omaksunut kuitenkin vain tuon jälkimmäisen: lähes metrin mittaisia vuohenputkia ja ojanvarsiheiniä on huolellisesti, usein aamuvarhaisella piilotettu mullan alle.

Miksi pitää pilkkoa?

Pitkä heinä ei lahoa vaan siitä syntyy kuivaa kuitumaista rihmaa. Kokonaiset vuorenkilpien ja raparperin lehdet jäävät sellaisenaan mullan joukkoon ja muodostavat tiiviitä mattoja.

Miten pilkotaan?

Kasvit voi kätevästi kiertäen repiä poikki. Isot lehdet voi myös repiä tai pilkkoa saksilla. Kaiken voi hakata myös lapiolla palasiksi tai ajella ruohonleikkurilla. Oikea pituus kasvisilpulle on 10 cm!

Vain ruohovartisia kasveja aumaan

Aumassa lahoavat vain ruohovartiset heinät, rikkaruohot ja puutarhan kasvit. Emme ota vastaan nurmipaakkuja eikä kukkaruukkujen multapaakkuja. Paksummat juuret tulee poistaa tai pilkkoa kuivattuna joukkoon. On selvää, ettei vihanneksia tai hedelmiä saa tuoda paikalle – emme halua ruokkia rottia tai supikoiria. Ruoka- ja talousjätteelle on kaikilla mökkiläisillä oltava oma lämpökomposti.

Oikein hoidettuna auma tuottaa arvokasta kompostimultaa. Tätä multaa käytetään uuden auman 'ymppinä' tai maanparannusaineena sekoitettuna tavalliseen puutarhamultaan. Aumatiimi vastaa siitä, että kasviaines lahoaa tehokkaasti.

Pensasaitojen leikkuujäte risuaitaan

Kaikki puuvartiset pensaat, pensasaitojen (orapihlaja, Siperian hernepensas, aronia, jne.) leikkuujäte ja muut risut viedään nykyisin risuaitoihin. Ne toimivat hienosti ja ovat suuresti helpottaneet auman hoitoa. Nyt ensimmäisen kerran tarjottiin mahdollisuutta tuoda näitä oksia myös siirtolavaan. Tarvetta tuntui olevan kovasti, sillä lava melkein täyttyi jo ensimmäisenä päivänä.

Mistä johtuu vastuuton käytös aumalla?

Vaikka auman käyttö on todella yksinkertaista, törmäämme jatkuvasti väärinkäytöksiin.

Voiko olla tietämättömyyttä? Tuskin vaan, perusteelliset toimintaohjeet löytyvät yhdistyksen kesätiedotteesta. Aumalla on selkeät kyltit, joissa todetaan, että tuo vain VIHERSILPPUA ja PEITÄ se mullalla.

Onko välinpitämättömyyttä? Tämä lienee todennäköisin syy. Ohjeita ei lueta tai niitä ei haluta noudattaa. Käytös on tarkoituksellista ja jopa provosoivaa.

Me aumatiimiläiset koemme tämän ilmiön stressaavana ja loukkaavana. Se sotii sitä vuosikausien työtä vastaan, mitä olemme tehneet yhdessä niiden mökkiläisten kanssa, jotka toimivat oikein ja noudattavat sääntöjä.

Miten jatketaan?

Kun ostaa mökin ryhmäpuutarhasta, sitoutuu samalla kaikkiin alueen ja yhdistyksen sääntöihin. Ne lisäävät yhteisöllisyyttä ja meidän kaikkien turvallisuutta. Oikeanlainen jätteiden lajittelu tuo myös selkeitä taloudellisia säästöjä.

Me aumatiimissä jatkamme mielellämme työtä ja opastusta aumalla. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että muutaman asukkaan haitallinen toiminta voidaan estää. Tässä tarvitaan yhteistyötä hallituksen sekä aumaan positiivisesti suhtautuvien asukkaiden kanssa.

Kesäterveisin,

Hannu ja Terttu Mölsä, Vihannes 13

Raili Nokso-Koivisto, Tilli 10

